

**Notitie : Quickscan flora en fauna
Pastoor van Haarenstraat 85 /
Nieuwe Veldenweg 4-6 te
Mariaheide**

Datum : 28 maart 2017
Opdrachtgever : ABG Varkens
Projectnummer : 211x08110
Opgesteld door : Reinoud Vermoolen
Controle door : Ineke Kroes

Het voornemen bestaat om een ruimte-voor-ruimte ontwikkeling mogelijk te maken waarbij een varkensbedrijf wordt gesloopt en nieuwbouw van woningen plaatsvindt. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Nature 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming

vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooral nog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Stappenplan soortenbescherming

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 24 maart 2017 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de inmiddels aan de Wet natuurbescherming aangepaste quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

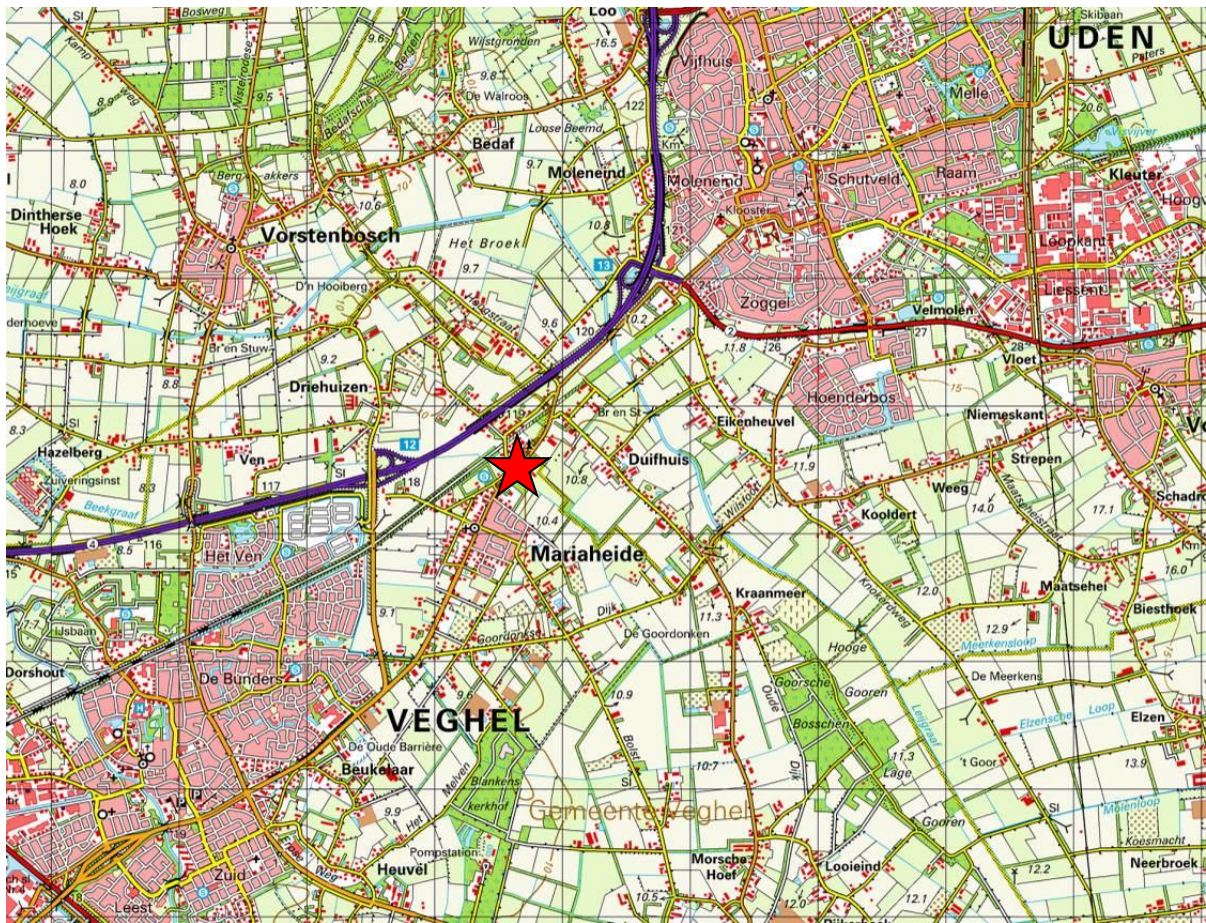
De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelokaliseerd aan de noordoostzijde van de bebouwde kom van Mariaheide. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 168.672, Y= 405.545. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto plangebied, het plangebied is rood omlijnd. (bron Google maps)

Figuur 2: Topografische kaart plangebied, het plangebied is met een rode ster aangegeven.

Huidige situatie

Het plangebied is gelokaliseerd langs de Pastoor van Haarenstraat (zuidelijke deel) en de Nieuwe Veldenweg (noordelijke deel) in het buitengebied ten noordoosten van de bebouwde kom van Mariaheide. Het plangebied bestaat momenteel uit een varkensbedrijf met bijbehorende bedrijfsbebouwing, erfbeplanting en (delen van) agrarische percelen. Oppervlaktewater is beperkt tot een zwembad en een watergang langs de Pastoor van Haarenstraat. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 12) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving. Voor de situatie van bebouwing en beplanting in de huidige situatie zie figuur 13.

Fig 3. Agrarisch perceel zuidelijk deel plangebied

Fig. 4. Te slopen bebouwing zuidelijk deel plangebied

Fig. 5. Te slopen bebouwing zuidelijk deel plangebied

Fig. 6. Watergang langs/tussen plangebied

Fig 7. Bebouwing noordelijk deel plangebied

Fig 8. Erfbeplanting noordelijk deel plangebied

Fig 9. Te slopen bebouwing noordelijk deel plangebied

Fig 10. Te splitsen woonboerderij

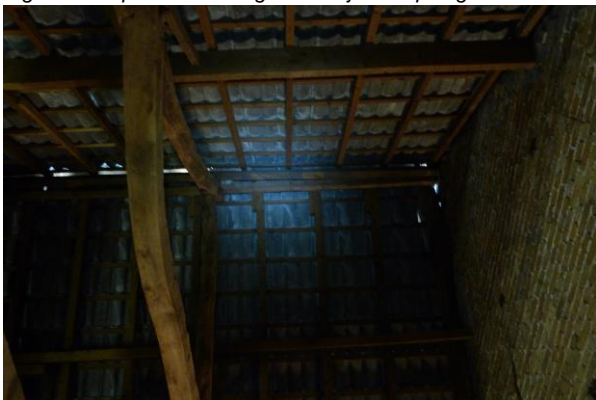

Fig 11. Binnenzijde dak woonboerderij

Fig 12. Graasweide noordelijk deel plangebied

Figuur 13: Huidige situatie plangebied met onderscheid tussen huidige bebouwing en beplanting.

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft de sloop van de stallen en realisatie van 7 extra woningen welke landschappelijk worden ingepast, zie figuur 14.

Figuur 14: Toekomstige situatie plangebied met onderscheid tussen bebouwing en beplanting.

Om de planontwikkeling mogelijk maken dient een groot deel van het plangebied bouwrijp te worden gemaakt en er zal grondverzet worden gepleegd. Tevens zal een deel van de aanwezige beplanting worden weggehaald (hiervoor worden hooguit enkele bomen gekapt) en nieuw worden aangeplant.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen ligt op meer dan 20 km afstand. Gezien de grote afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard (kleinschaligheid) van de ontwikkeling zijn significante effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Wet natuurbescherming.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Brabantse Natuurnetwerk en de Groenblauwe Mantel. Door de ontwikkelingen worden er geen wezenlijke kenmerken en waarden aangetast van de provinciale groenstructuur. De planvorming heeft verder geen invloed op planologische beschermde gebieden.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde soorten planten aangetroffen en uit het plangebied en nabije omgeving zijn vanuit de Wet natuurbescherming geen beschermde soorten bekend. Het plangebied vormt ook geen geschikte standplaats voor beschermde soorten planten. Het voorkomen van beschermde vaatplanten wordt in zijn geheel op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals verschillende muizensoorten, (Wnb-andere soorten), waarvoor een provinciale vrijstelling van de provincie Noord-Brabant geldt. De zwaarder beschermde eekhoorn en steenmarter (Wnb-andere soorten) zijn uit de directe omgeving bekend. Voor eekhoorn vormt het plangebied marginaal leefgebied, de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen is uitgesloten. Voor steenmarter vormt het plangebied wel geschikt leefgebied. De bebouwing is geïnspecteerd op de aanwezigheid van steenmarter. Hierbij zijn geen aanwijzingen gevonden voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter binnen de aanwezige bebouwing.

Effectbeoordeling

Enkele algemeen beschermde grondgebonden soorten met provinciale vrijstelling kunnen binnen het plangebied voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Voor steenmarter zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende leefgebied aanwezig blijven. Negatieve effecten voor steenmarter zijn hierdoor uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen. In de eventueel te kappen bomen zijn geen holten aanwezig welke

kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. In de aanwezige bebouwing ontbreken geschikte inkruipruimten die kunnen dienen als verblijfplaats. Tevens zijn er geen aanwijzingen voor hangplekken voor vleermuizen in met name de woonboerderij. Er is binnen het plangebied geen lijnbeplanting, er zijn om die reden geen vliegroutes binnen het plangebied. Wel kan de aanwezige opgaande beplanting binnen het plangebied onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor vleermuizen.

Effectbeoordeling

Voor vleermuizen zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende foerageergebied aanwezig blijven. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn hierdoor uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele vogels waargenomen, met name kauwen. Enkele oude nesten van kauw zijn aangetroffen in de bebouwing (met name de woonboerderij), verwacht kan worden dat deze hier weer tot broeden overgaan. Daarnaast zullen diverse soorten vogels zoals merel, heggenmus, winterkoning en vink broeden in de aanwezige erfbeplanting (met name de laurierhagen). Uit het plangebied en omgeving zijn waarnemingen bekend van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals huismus en steenuil. Tijdens het veldbezoek zijn enkele huismussen gehoord aan de noordrand van het plangebied. Het is niet geheel uitgesloten dat deze tot broeden over kunnen gaan onder de daken van de aanwezige woningen binnen het plangebied. De aanwezigheid van overige nesten/verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten (zoals steenuil) is uitgesloten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor deze vogelsoorten.

Effectenbeoordeling

Met de planontwikkeling kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten (bijv. de aanwezige bebouwing zodanig strippen dat er geen geschikte nestgelegenheid meer aanwezig is), wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden de bebouwing en het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

Met de planontwikkeling zullen er voor huismus geen potentiële verblijfplaatsen verloren gaan, mits er bij eventuele aanpassingen aan het dak van de woonboerderij voor huismus geschikte verblijfplaatsen aanwezig blijven (bijv. door het open houden van genoeg ruimte onder de dakpannen of het plaatsen van enkele mussenvides).

Voor huismus, en overige vogels met jaarrond beschermde nesten, zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende leefgebied aanwezig blijven. Negatieve effecten voor vogels met jaarrond beschermde nesten zijn hierdoor uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor vissen en/of amfibieën. Negatieve effecten op vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn hiermee op voorhand uitgesloten. Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander (wnb-andere soorten), knoflookpad, rugstreeppad en poelkikker (wnb-hrl). Voor deze soorten is geen geschikt landhabitat (geschikte structuren en schuilplekken) aanwezig binnen het plangebied. Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te

verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (Wnb-andere soorten waarvoor een provinciale vrijstelling van de provincie Noord-Brabant geldt Het voorkomen van reptielen is niet uit de directe omgeving bekend en het plangebied vormt hiervoor tevens geen geschikt leefgebied.

Effectenbeoordeling

Enkele algemene soorten amfibieën met provinciale vrijstelling kunnen binnen het plangebied voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten (zoals zeldzame soorten dagvlinders en libellen) vanwege het ontbreken van onder meer geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusies gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot en de aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. In de verdere planvorming hoeft hier dan ook geen rekening mee gehouden te worden
- Het plangebied ligt geheel buiten het Brabantse Natuurnetwerk en de Groenblauwe Mantel. Door de ontwikkelingen worden er geen wezenlijke kenmerken en waarden aangetast van de provinciale groenstructuur. De planvorming heeft verder geen invloed op planologische beschermde gebieden.

Conclusies soortbescherming

- Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor een enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren zoals verschillende muizensoorten, en algemeen beschermde amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker. Voor de genoemde soorten geldt een provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Het plangebied vormt mogelijk geschikt foerageergebied voor steenmarter. Voor steenmarter zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende foerageergebied aanwezig blijven. Negatieve effecten voor steenmarter zijn hierdoor uitgesloten.
- Het plangebied vormt mogelijk geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Voor vleermuizen zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende foerageergebied aanwezig blijven. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn hierdoor uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn broedende vogels te verwachten in de bebouwing (met name kauwen) en opgaande erfbeplanting (bomen, struiken en hagen). Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten (bijv. de aanwezige bebouwing zodanig strippen dat er geen geschikte nestgelegenheid meer aanwezig is), wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Het is dan wel vereist dat voor aanvang van werkzaamheden de bebouwing en het opgaande groen geïnspecteerd wordt op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

- Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor huismus, een vogelsoort met jaarrond beschermde nesten. Met de planontwikkeling zullen er voor huismus geen potentiële verblijfplaatsen verloren gaan, mits er bij eventuele aanpassingen aan het dak van de woonboerderij voor huismus geschikte verblijfplaatsen aanwezig blijven (bijv. door het open houden van genoeg ruimte onder de dakpannen of het plaatsen van enkele mussenvides). Voor huismus, en overige vogels met jaarrond beschermde nesten (zoals steenuil), zal met de toekomstige ontwikkeling (en landschappelijke inpassing daarvan) voldoende leefgebied aanwezig blijven binnen het plangebied. Negatieve effecten voor vogels met jaarrond beschermde nesten zijn hierdoor uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.